

7.8.2017

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Asia: Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi innovaatio- ja tutkimuskeskus Business Finlandista ja Business Finland osakeyhtiöstä

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry lausuu hallituksen esitysluonnoksesta seuraavan. MaRa keskittyy lausunnossaan Visit Finland – toimintoon.

Ulkomailta Suomeen tulevan matkailun edistäminen (Visit Finland) siirrettiin Finpro Oy:öön vuoden 2015 alussa. Muutos valtion virasto Matkailun edistämiskeskus MEKistä osakeyhtiöpohjaiseen Finpro Oy:öön oli suuri harppaus. Saman ajankohtaan on ajoittunut myös digitaalisten matkailupalvelujen markkinointi- ja jakelukanavien merkityksen kasvaminen matkailualan menestyksen kannalta ratkaisevaksi tekijäksi.

Siirtyminen virastosta osakeyhtiöön ja markkinoiden nopea digitalisaatio ovat aiheuttaneet suuren muutoksen VF:n toiminnassa. Muutos on edelleen jossain määrin kesken. VF-toiminto on ollut vuodesta 2007 asti enemmän tai vähemmän erilaisten saneerausten ja organisaatiomuutosten kourissa. Tämä on vaikeuttanut operatiivista matkailun edistämistä Suomeen.

Matkailulla on suuret mahdollisuudet kasvaa, työllistää ja tuoda lisää verotuloja. Suomi on selvästi jäljessä muista Pohjoismaista. Myös ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun kasvu on ollut hitaampaa, viime kuukausia lukuun ottamatta, viimeisen viiden vuoden aikana kuin muissa Pohjoismaissa. Yhtenä syynä tähän on ollut Suomen valtion muihin Pohjoismaihin nähden heikko panostus matkailumarkkinointiin. Vuosille 2018 ja 2019 on lisärahoitusta tulossa. Tämä lisärahoitus tulee saada pysyväksi.

VF-toiminto on erittäin tärkeä matkailun kasvulle. Suomen matkailu on ulkomailla juuri nyt paremmassa nosteessa kuin milloinkaan. VF:n on käytettävä kaikki voimavaransa markkinointiin ulkomailla. Henkilöstön ja toiminnan painopisteen siirtäminen enemmän ulkomaille on kannatettavaa.

Tekesin ja Finpron uudistuminen on vaativa ja pitkäaikainen prosessi. Se vie todennäköisesti enemmän aikaa, kun etukäteen arvioidaan.

Toivottavasti Finpron muuttuminen Business Finlandiksi ei vie VF:n huomiota pois sen ydintehtävästä, Suomen markkinoinnista ulkomailla.

VF:n ammattilaisten keskeinen osaaminen ovat yhteydet ko. maan matkanjärjestäjiin ja kansainvälisen (digitaalisen) matkailumarkkinoinnin osaaminen. Tämä poikkeaa täysin Business Finlandin muista toimialoista.

VF:n tulo osaksi Finprota toi synergiahyötyjä muiden Finpron toimialojen kanssa. Nähtäväksi jää, tuoko innovate – toiminta synergiahyötyjä matkailualalle. Ilmeisesti hallitus ei usko synergiahyötyihin, sillä matkailun synergiahyötyjä ei ole kuvattu hallituksen esitysluonnoksessa. Siinä on keskitytty innovate, invest ja export – toimintoihin. Myöskään kohdassa ”2.4 Kansainvälistä vertailua eräisiin kilpailijamaihin” ei ole käsitelty matkailun edistämisorganisaatioita verrokkimaissa.

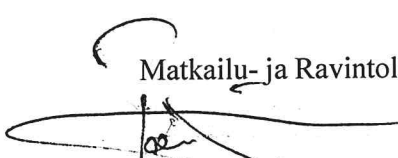
VF muodosti rahoituksella mitattuna noin kolmanneksen Finpron toiminnasta. BF:ssä rahoitusosuus on selvästi pienempi ja henkilöstöllä mitattuna viisi prosenttia. VF on siten paljon pienempi osa BF:a kuin se oli Finprota. Matkailun edistämisen kannalta on välttämätöntä, että VF:lle annetaan BF:ssa riittävät resurssit. Tärkeää on myös, että nimittäessään lakiesityksen 6 §:n perusteella johtokuntaa, valtioneuvosto nimittää ainakin yhden jäsenen, jolla on matkailualan erityisasiantuntemusta.

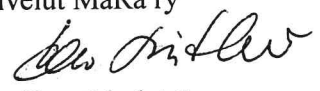
Lakiesityksen 8 §:ssä säädetään mahdollisuudesta nimittää BF:n neuvottelukuntia. Esimerkiksi VF:lle neuvottelukunnan nimittäminen on tarpeellista, jotta VF:llä säilyy riittävä yhteydenpito matkailualan yrityksiin. Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina matkailun eri toimialat ja maantieteellinen kattavuus.

MaRa katsoo, että

- 1. BF-integraatio tulee toteuttaa nopeasti ja niin, ettei VF:n johdon aika kulu organisaatiouudistukseen matkailun edistämisen sijaan.**
- 2. VF – toiminnon tulee olla tasavertainen osa BF:n muihin toimintoihin nähden.**
- 3. Matkailun edistämiseksi ulkomailla tulee turvata pysyvästi nykytilaa korkeampi rahoitus.**
- 4. Valtioneuvoston tulee nimittää BF:n johtokuntaan aina vähintään yksi henkilö, jolla on matkailualan erityisasiantuntemusta.**
- 5. VF – toimintoa tukemaan nimitetään neuvottelukunta.**

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi
toimitusjohtaja

Eero Lindström
työmarkkinajohtaja